

Силабус курсу Конфліктологія

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма: «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, V семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: очні консультації: четвер: 14.10 - 15.10, ауд. 44
Онлайн-консультації: у Viber групі курсу щодня з 17.00 - 18.00
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Кандидат політичних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Петришин Галина Романівна
Контактні телефони викладача:	+380978907187
E-mail викладача:	prg190364@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача:	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/petrishin-galina-roman-vna.php
Сторінка курсу в Moodle:	https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=2820

Анотація дисципліни

«Конфліктологія» є навчальною дисципліною за вибором, яка сприяє розвитку засад аналітичного мислення в контексті вироблення рішень щодо розв'язку кризових ситуацій на рівні індивідуальної і масової поведінки. Основні теми курсу дозволяють сформувати у студентів системні знання з причин конфліктної взаємодії людей в суспільстві, структури і типології конфліктів, методів аналізу конфліктів різного рівня, технологій управління конфліктами; навиків управлінської діяльності в царині вирішення конкретних конфліктних ситуацій у професійній діяльності та ситуаціях повсякдення.

Метою навчальної дисципліни «Конфліктологія» є формування у студентів системних знань про природу конфліктів, їх види, динаміку розвитку та технології управління; навиків аналізу конфліктних ситуацій; вмінь попереджувати, регулювати і вирішувати конфлікти у професійній діяльності та використовувати технології ефективного спілкування і раціональної поведінки в конфлікті.

Завдання: Розкрити понятійний апарат конфліктології, її структуру та теоретико-методологічні засади дослідження природи соціальних конфліктів на мікро- і макрорівнях соціальної взаємодії; здійснити аналіз різних типів конфліктної поведінки та видів соціальних конфліктів; проаналізувати основні способи і методи управління конфліктом.

Зміст дисципліни «Конфліктологія» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 Філософія, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Години		Тема	Результати навчання	Завдання
лек.	сем.			
2	2	1. Конфлікт як соціальне явище	Знати понятійний апарат дослідження конфлікту, концептуальні підходи до досліджень природи конфліктів як соціального явища, структуру та функції конфлікту. Вміти визначати об'єкт, предмет, сторони, межі та соціальні умови конфлікту. Володіти навиками аналізу складових елементів конфлікту.	Задачі, презентації, питання
2	2	2. Класифікації та аналіз динаміки конфліктів	Знати основні етапи, фази розвитку конфлікту та підходи до класифікації конфліктів. Вміти здійснювати аналіз процесу розвитку конфлікту та визначати вид і тип конфлікту. Володіти навиками використання знань про розвиток конфлікту з метою аналізу конкретних етапів його розвитку.	Задачі, тести, презентації
2	2	3. Конфліктна поведінка в комунікації	Знання про конфліктну поведінку, стилі поведінки в конфлікті та типи конфліктних особистостей. Вміти складати карту конфлікту. Володіти навиками аналізу виду поведінки в конфлікті.	Кейси, задачі, презентації
2	4	4. Групові конфлікти	Знати причини, структуру та форми вияву групових конфліктів. Вміти аналізувати різні типи групових конфліктів. Володіти навиками застосування технологій попередження та регулювання групових конфліктів.	Задачі, тести, презентації
2	2	5. Міжнародні конфлікти та глобалізація	Знати причини, різновиди та способи врегулювання сучасних міжнародних конфліктів. Вміти здійснювати аналіз різних видів міжнародних конфліктів та їх динаміки. Володіти навиками аналізу різних видів міжнародних конфліктів.	Задачі, кейси, презентації
2	2	7. Етнополітичні конфлікти сучасності	Знати природу етнополітичних конфліктів та основні концептуальні підходи до їх дослідження; розрізняти типи етнополітичних конфліктів. Володіти знаннями про етнооб'єднувальні та етнорозмежувальні процеси. Вміти аналізувати умови, пов'язані з виникненням етнополітичних	Задачі, презентації

			конфліктів.	
2	4	8. Медіа і конфлікти	Знати причини конфліктів, зумовлених діяльністю медіа та їх різновиди. Вміти аналізувати сучасні способи впливу медіа на формування конфліктної свідомості. Володіти навиками критичного аналізу медійної інформації.	Задачі, кейси, презентації
2	2	9. Технології управління конфліктами	Знати особливості, структуру та основні новітні технології управління конфліктами. Вміти аналізувати конфліктну ситуацію і застосовувати відповідно до неї ті чи інші способи, методи та тактичні прийоми вирішення конфліктних суперечностей.	Задачі, кейси, презентації

Формування загальних та фахових компетентностей:

Індекс у матриці	Програмні компетентності	
	Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК 2	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями.	
ЗК 3	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним	
ЗК 5	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.	
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 7	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	
ЗК 9	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.	
ЗК 10	Здатність до самоорганізації та автономної роботи.	
ЗК 11	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.	
ЗК 12	Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та академічної доброчесності	
Спеціальні (фахові) компетентності		
СК 3	Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін.	
СК 6	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.	
СК 7	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.	
СК 8	Здатність оперувати філософською і конкретно-науковою термінологією для розв'язання професійних завдань.	
СК 10	Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної, та загальнонаукової проблематики.	
СК 11	Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної та загальнонаукової проблематики.	
СК 12	Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності, професійної етики та культури.	

СК 13	Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
СК 15	Здатність вести перемовини, розв'язувати конфліктні ситуації, використовувати набуті знання та вміння комунікувати у процесі професійної взаємодії на підприємствах (організаціях, установах).
СК 16	Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати аналітичне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості у різних галузях суспільного життя.

Програмні результати навчання:

РН 2	Розуміти розмаїття та специфіку філософських та суспільних дисциплін, знати філософську та конкретно-наукову термінологію.
РН 5	Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
РН 8	Оперувати основними філософськими, економічними, соціологічними, політичними методами і підходами, розуміти етико-практичну значущість філософського та соціально-гуманітарного знання у здійсненні аналітичної діяльності.
РН 10	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів.
РН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
РН 13	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
РН 14	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері аналітичної діяльності або навчання.
РН 15	Здатність вести перемовини, розв'язувати конфліктні ситуації, використовувати набуті знання та вміння комунікувати у процесі професійної взаємодії на підприємствах (організаціях, установах).
РН 16	Вміти застосовувати загальногуманітарні, філософські, політичні й економічні знання в різних сферах життєдіяльності.
РН 19	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз і критично аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати її.

Основні джерела

Основна

1. Березовська Л. І. Психологія конфлікту : навчально-методичний посібник. Мукачево : МДУ, 2016. 201 с.
2. Бойко І. І. Соціологія : навчальний посібник. Київ : Сталь, 2018. 410 с.
3. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник. Київ : Знання, 2013. 408 с.
4. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с.
5. Збройний конфлікт в термінах (Путівник для України). Київ, 2019. 89 с.
6. Кавиліна Г. К. Конфліктологія : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності: 012 Дошкільна освіта. Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2021. 153 с.
7. Конфлікти, що змінили світ / Н. Іщенко та ін. Харків : «Фоліо», 2020. 192 с.
8. Конфліктологія: загальна та юридична / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, О. М. Сахань, В. Д. Воднік. Київ : Право, 2021. 224 с.

9. Конфліктологія : навчальний посібник / А. І. Берлач, В. В. Кондрюкова, В. О. Криволапчук, О. Г. Поліщук. Вид. 2-ге, доповн. Одеса : ОДУВС, 2010. 162 с.
10. Конфліктологія : навчально-методичний посібник / Т. Ф. Матвійчук. Львів : Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
11. Конфліктологія : навчальний посібник. Мелітополь : ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с.
12. Конфліктологія та теорія переговорів./ Т. Яхно, І. Куревіна, 2021. 168 с.
13. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення : навчально-методичний посібник / Сергій Олексійович Гарькавець, Лариса Петрівна Волченко. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 91 с.
14. Петрінко В. С. Конфліктологія : курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
15. Політична конфліктологія [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / упоряд. Ю. Завгородня ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2023. 64 с.
16. Тихомирова Є. Б., Постолювський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник. Рівне : Українська книга, 2017. 240 с.

Визначені рамки дисципліни:

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань та он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle) у процесі заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 8 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ.
- **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного контролю (80 балів), підсумкового контролю (залік): тестування (20 балів). При цьому враховується присутність на заняттях та активність роботи студента під час занять.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1-8) – розв'язки практичних задач, презентації до тем	80
Модульний контроль (тести)	20

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів за темами курсу:

Змістовий модуль №1										Тести	Разом
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Всі теми	
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	100

Пререквізити курсу

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував такі дисципліни як: «Філософія», «Фундаментальна і прикладна соціологія», «Психологія».

Формат дисципліни

Формат дисципліни змішаний (blended): до очного навчання додається електронний супровід дисципліни в системі Moodle. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн-консультації тощо.